البلاغ المبین

فارسی

حضرت شاہ ولی اللہ دہلوی رحمۃ اللہ علیہ

المکتبۃ السلفیہ شیش محل روڈ لاہور

دریافت شد کہ پیشوایان خود در خلاف سنت پیغمبر انکار کردن و ایشان را گذاشتن خلاف طریقہ اصحاب پیغمبر است ۔

قصۂ جنازہ ابن ابیؓ

واینکہ پیر پرستان عذر نا شرعی میکنند و میگویند کہ آنچہ پیر فرماید بے تامل بجا آوردن ضروراست ۔

اگر شاہ روز را گوید شب است این   بباید گفت اینک ماہ و پروین!

عذر نا معقول است و مؤید قبح این فتنہ نیز فعل عمرؓ است کہ بہ موافقت آں آیہ کریمہ نازل شد. چنانچہ آوردہ اند ہرگاہ عبداللہ بن ابی منافق بمرد و پسرش کہ نیز عبداللہ نام داشت و مرد مسلمان بود در حضور سرور عالم حاضر شد و استدعا نمود کہ آنحضرت برائے پدرش دعا فرمایند و بہ قبرش تشریف برند آنحضرت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم بپاس خاطرش رواں شدند و بہ قبرش استادہ خواستند کہ دعا کنند حضرت عمرؓ چادر آنحضرت گرفت و بجود کشید و گفت یا رسول اللہ بر قبر منافق مایست و برائے وے دعا مکن کہ دشمن خدا بود پس آیت نازل شد وَلَا تُصَلِّ عَلٰٓى اَحَدٍ مِّنْهُمْ مَّاتَ اَبَدًا وَّلَا تَقُمْ عَلٰى قَبْرِهٖ اِنَّهُمْ كَفَرُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَمَاتُوْا وَهُمْ فٰسِقُوْنَ (التوبہ) پس ہرگاہے کہ عمر رضی اللہ عنہ استحقاق منع آنحضرت یافت وخفگی آنحضرت از عمرؓ بریں جرأت اصلا منقول نگشت بلکہ خوشنودے خدا از وے بنزول آیہ کریمہ ثابت گردید۔

(۱) **اقوال پیراں را در میزان سنت باید سنجید**

ازاں لازم گشت کہ آداب پیران خود را از حد نگذرانند

لہ در صحیح بخاری در تفسیر سورہ توبہ آمدہ کہ آنحضرت ﷺ بعد از گفتگوئے عمر فاروقؓ نماز جنازہ بر ابن ابی گذاردہ بعد ازاں این آیت کریمہ نازل شدہ ۔ پس مولف در ایراد این روایت اختصار نمودہ ۔ (ع ۔ ح)

واتباع ایشاں را بر اتباع سنت پیغمبر ترجیح ندہند کہ شایان اہل ایمان صحیح نیست
قولہ تعالیٰ وَمَنْ يَّتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيْلِ الْمُؤْمِنِيْنَ نُوَلِّهٖ مَا تَوَلّٰى وَنُصْلِهٖ
جَهَنَّمَ وَسَآءَتْ مَصِيْرًا (النساء) یعنے ہر کہ پیروی غیر طریقہ مومناں کند
والی گردانیمش بانچہ دوستی نمودہ است و در آریمش بدوزخ و بد است جائے
بازگشت و آنچہ از حضرت علی رضی اللہ عنہ منقول است اُنْظُرْ اِلٰى مَا قَالَ
وَلَا تَنْظُرْ اِلٰى مَنْ قَالَ نیز بر ہمیں مدعا محمول است یعنے نظر کن بانچہ میگوید
و مبیں بسوئے کسیکہ گفت۔ باید دانست کہ دریں قول حضرت علی رضی اللہ عنہ
ارشاد اتم کردہ است کہ تا روز قیامت بکار خواہد آمد در ایام دجال آنانکہ بدیں
ارشاد متادب نباشند البتہ بدیدن خوارق عادات از جہت آں ملعون در
وادی ضلالت خواہند افتاد و جہت جہنم را جنت دانستہ داخل سلک مقربانش
خواہند گردید و آنانکہ نظر بر قول خواہند نمود در انحال نجات خواہند یافت۔ چنانچہ
بخاری و مسلم در ذکر دجال آوردہ اند کہ چوں در بعضے زمین شور متصل مدینہ منزل
خواہد کرد مردے بسوئے وے بیروں آید وَهُوَ خَيْرُ النَّاسِ اَوْ مِنْ
خَيْرِ النَّاسِ واو بہترین مردم باشد یا از بہترین مردم پس گوید کہ گواہی میدہم
و برملا میگویم کہ تو دجالی آنکہ پیغمبر خدا صلے اللہ علیہ و آلہ وسلم خبرش دادہ اند پس
دجال گوید حاضراں را اگر ایں را زندہ کنم بعد قتل آں شک مانْد در امر من یا نہ
گویند نماند پس قتلش کند باز زندہ گرداند پس آں مرد گوید زیادہ شد بصیرت
من بر دجال بودن تو کہ پیغمبر خدا آں ہم خبر دادہ بود پس دجال ہر چند ارادہ قتل او
نماید دسترس نیابد۔ الحمد للہ کہ ایمان را موقوف بر خوارق عادات احدے نداشتہ
اند وگرنہ ہیچ مومن در وقت دجال از کفر نجات نمی یافت حاصل آنکہ دریں وقت
ہم لازم و واجب است کہ قول ہر کس را کہ موافق قول و فعل رسول و صحابۂ کرام

افتد قبول نمایند وگرنه رد کنند و بعمل نیارند و حجت ندانند۔

صوفیه فرموده اند که فعل مشائخ حجت نباشد

شیخ الاسلام نصیر الدین محمود قدس سره که معروف بچراغ دہلی است[۱] و خلیفه سلطان المشائخ نظام الدین اولیاء[۲] است فرمود فعل مشائخ حجت نباشد و حضرت سلطان المشائخ رحمة الله علیه بجواب آنانکه دریں قول برو اعتراض کرده بودند فرمود حق بجانب اوست[۳] و ہم در سیر المشائخ است که روزے حضرت شیخ الشیوخ شہاب الدین عمر سہروردی[۴] رحمة الله علیه برائے نماز بیروں آمد و مریدان ایشاں وضو میکردند ہمه کس بعجلت شتافته بتعظیم پیش آمدند مگر یکے از ایشاں در وضو مشغول ماند و بعد اتمام وضو بخدمت شیخ حاضر شد و سلام گفت حضرت شیخ رحمة الله علیه فرمود بابا خوب کردی که تعظیم خدا را بر تعظیم مخلوق مقدم داشتی با مردم برائے فہمائش ہمیں ادب ہم بالاتر مرتبه ازیں ہمه آنست که راویان حدیث آورده اند که قومے از طرف یمن برائے زیارت آں سرور صلی الله علیه وآله وسلم مشتاق آمده بودند چوں جمال باکمال آنحضرت را مشاہده نمودند از شتراں جست نموده برزمین آمدند و بسوئے آں سرور شتافتند مگر احدے از میان آں جماعت دو رکعت نماز در مسجد ادا کرد و بعد ازاں در محفل سعادت منزل آنحضرت داخل شد آنحضرت صلعم ازوے خوشنود گردید ازیں قسم اخبار (۱) و آثار از صحابه و تابعین و مشائخ سالکین رحمة الله علیهم اجمعین بسیار وارد است

---

۱ متوفی ۷۵۷ھ (اخبار الاخیار ص ۸۱) ع-ح ۲ محمد بن احمد بن علی بخاری رح متوفی ۷۲۵ھ (اخبار ص ۵۸) ۳ اخبار الاخیار ص ۸۲ (ع-ح) ۴ مصنف عوارف المعارف متوفی ۶۳۲ھ تقصار ص ۶۳ (ع-ح)